Teknologiateollisuus

Viite: Sähköpostitse saapunut asiantuntijalausuntopyyntönne 20.9.2022 YmV 5.10.2022

Asia: HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023 Teema: Pääluokka 35; pääasiassa Ympäristön- ja luonnonsuojelu

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Teknologiateollisuus ry:n tehtävänä on rakentaa teknologiayrityksille edellytyksiä menestyä ja luoda kestävästi arvoa. Visiomme mukaan vuonna 2030 ihmisen toiminta on tasapainottumassa maapallon kantokyvyn kanssa samaan aikaan kun Suomi on maailman kärkeä kestävän teknologian kehittämisessä ja kestävässä arvonluonnissa. Jotta teollisuuden on mahdollista saavuttaa tavoitteet ja täyttää sille asetetut odotukset, on edellytykset vihreän siirtymän investoinneille ja kestävälle kasvulle varmistettava myös valtion talousarviossa.

Vuoden 2023 budjettia on valmisteltu hyvin poikkeuksellisessa tilanteessa. Venäjän Ukrainaan aloittaman hyökkäyssodan myötä inflaatio on kiihtynyt, energian hinnat nousseet huomattavasti ja materiaalien toimitusvarmuus heikentynyt. Kaikkiaan yritysten toimintaympäristö on muuttunut epävarmemmaksi. Teknologiateollisuus ry:n mukaan muuttuneessa ja epävakaassa ajassa on tehtävä panostuksia yhteiskunnan iskunkestävyyteen samalla kuin vauhditamme investointeja, joilla mahdollistetaan ripeä siirtymä kohti hiilineutraalia kiertotalousyhteiskuntaa.

Teknologiateollisuus ry pitää tärkeänä, että kestävän elin- ja toimintaympäristön kehitys ei heikenny, ja että vihreää kasvua edistetään edelleen määrätietoisesti. Ympäristöministeriön toiminnan strategiset painopisteet, kuten *Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen, Vihreä siirtymä on kasvun perusta*, *Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa ja yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään* ovat kaikki tärkeitä ja kannatettavia painopistealueita tässä poikkeuksellisessa epävarmuuden ajassa. Suomen elinvoimaa vahvistetaan parhaiten tukemalla ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua.

Teknologiateollisuus ry jakaa talousarvioesityksessä esiintuodun näkemyksen siitä, että tarvitaan yhä enemmän rakenteellisia muutoksia, ohjauskeinoja ja kokeiluja, joilla edistetään vähähiilistä kiertotaloutta sekä puhtaita ratkaisuja. Jaamme esityksen arvion siitä, että kansallisen tason ratkaisut palvelevat myös viennin edistämistä. Kiertotalouden avulla on

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

mahdollista vahvistaa vientivetoista taloutta ja työllisyyttä samalla, kun käytämme luonnonvaroja kestävästi.

Hiilineutraalin kiertotalousyhteiskunnan rakentaminen

Talousarvioesityksessä nostetaan esille tavoite rakentaa kiertotaloudesta Suomen talouden perustaa. Teknologiateollisuus ry pitää tavoitetta edelleen kannatettavana, mutta muistuttaa, että toteutukseen tulee varata riittävät resurssit sekä taloudellisesti että taidollisesti.

Teknologiateollisuus ry on sitoutunut tavoittelemaan hiilineutraalia kiertotalousyhteiskuntaa. Tiedostamme, että taloudellinen kilpailukykymme ja hyvinvointimme eivät voi perustua luonnonvarojen ylikulutukseen. Kasvu on luotava ekologisesti kestävästi, sosiaalisesti oikeudenmukaisesti ja taloudellisesti markkiniota ja investointeja kannustavalla tavalla. Teknologiateollisuus ry on sitoutunut hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteeseen ja olemme toteuttaneet ensimmäisenä toimialana yhdessä jäsenyritystemme kanssa koko toimialan kattavan kiertotalousohjelman.

Olemme lisäksi aktiivisesti mukana kiertotalouden skenaario- ja sitoumustyössä tavoitellen toimialle omaa kiertotalouden vapaaehtoista sitoumusta. Tämä työ on keskeisessä roolissa, sillä toimialamme päästövähennyskeinoista monet perustuvat muun muassa juuri materiaalitehokkuuden parantamiseen ja kiertotalouteen.

Teknologiateollisuus ry huomauttaa, että kiertotalouden läpimurto edellyttää tiettyjä kansallisen tason toimenpiteitä. Toimintaympäristön on oltava vakaa, tasapuolinen sekä uudistumiseen ja investointeihin kannustava. Lisäksi uusi osaaminen, datatalous ja digitalisaatio ovat välttämättömiä muutoksen mahdollistajia, sillä laaja kiertotaloussiirtymä edellyttää teknologisia läpimurtoja ja uusien teknologioiden käyttöönottoa. Muutoksessa on pidettävä eritystä huolta myös kansainvälisestä kilpailukyvystä.

Kiertotalouden vauhdittamiseksi tarvitaan selkeää ja mahdollisimman yhdenmukaista lainsäädäntöä. Kierrätysmarkkinoiden kysyntää tulee edistää eri ohjauskeinoin. Jätesääntelyssä asetetut velvoitteet jätteiden kierrätykselle ja tuottajavastuulle eivät yksinään ole synnyttäneet riittävää kysyntää kierrätysraaka-aineille. Kehitystä voidaan kiihdyttää informaatio-ohjauksen ohella erilaisin taloudellisin kannustein. Tämä tulisi huomioida vuoden 2023 budjetissa.

Teknologiateollisuus ry toteaa lisäksi, että kiertotaloustoimien, kuten vaihtoehtoisten materiaalien ja materiaalivirtojen hyödyntämismahdollisuuksien kehittämisen edistämiseksi on tärkeää, että yrityksille on saatavilla innovaatiotoimintaa tukevaa rahoitusta, joka ei suoraan edellytä uuden liiketoiminnan syntymistä.

Teknologiateollisuus ry toivoo lisäksi huomioitavan, että panostukset kiertotalousosaamiseen ja tutkimukseen ovat ensisijaisen tärkeitä. Koulutuslaitosten ja tutkimuskeskusten tulee kasvavissa määrin kehittää erilaisia ratkaisuja ja kokonaisuuksia, jotka edistävät kiertotalouteen liittyviä taitoja ja osaamista Suomessa eri toimijatasoilla ja koulutusaloilla.

Biodiversiteetin turvaaminen

Talousarvioesityksen mukaan ympäristöministeriö pyrkii pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden katoa mm. luonnonsuojelulain uudistamisella, Helmi-elinympäristöohjelman toimenpiteillä, pölyttäjästrategialla, muilla uhanalaisten luontotyyppien ja lajien suojelutoimilla, METSO-ohjelmalla sekä kansallispuistoja laajentamalla ja uusia kansallispuistoja perustamalla.

Teknologiateollisuus ry pitää luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä äärimmäisen tärkeänä ja olemme sitoutuneet tavoittelemaan luonnon monimuotoisuuden turvaamista ja lisäämistä. Teknologiateollisuus ry on valmistellut yhdessä jäsenyritysten kanssa vuoteen 2050 saakka ulottuvan biodiversiteettiohjelman, jonka ohjeiden, verkostojen ja käytäntöjen avulla alan yritykset pystyvät edistämään omia biodiversiteettitavoitteitaan.

Teknologiateollisuus ry kannustaa yrityksiä ottamaan biodiversiteetin hallinnan huomioon strategisessa suunnittelussa ja asettamaan omalle toiminnalleen yhä useammin myös biodiversiteetin edistämistä koskevia tavoitteita. Yritysten biodiversiteettitietoisuutta ja -osaamista on kuitenkin kasvatettava nykyisestä. Tähän tulisi varata riittävät reusrssit vuoden 2023 budjetista, jotta talousarvioesityksessäkin mainittu tavoite luonnon monimuotoisuuden vahvistumisesta voisi toteutua.

Lisätiedot:
Helena Soimakallio
Johtaja, kestävä kehitys
Teknologiateollisuus ry
Puhelin 040 550 7706
Sähköposti helena.soimakallio@teknologiateollisuus.fi